

Nejvečji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876
NO. 145. — ŠTEV. 145.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the PostOffice at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879
NEW YORK, THURSDAY, JUNE 21, 1928. — ČETRTEK, 21. JUNIJA 1928.

TELEFON: CORTLANDT 2876
VOLUME XXXVI. — LETNIK XXXVI.

Kri v beograjski skupščini.

DVA POSLANCA USMRČENA ŠTIRJE NEVARNO RANJENI

Crnogorski poslanec Punica Račič je ustrelil Radičevega nečaka Pavla Radiča ter ranil Stjepana Radiča in tri njegove tovariše. — Stanje Stjepana Radiča nevarno. — Stjepan Radič je dožil vlado nepoštenosti.

BEOGRAD, Jugoslavija, 20. junija. — Ko je danes zastopnik vlade predlagal, naj skupščina odobi nettunske konvencije, je začel govoriti vodja opozicije Stjepan Radič.

To je bil eden najbolj ostrih govorov, kar jih je imel dosedaj v skupščini.

Višek vsega je bil dosežen, ko se je obrnil Radič k vladnemu zastopnikom, jim zapretil s prstom ter izjavil: — Vi niste možje - poštenjaki, vi ste prasci! V dvorani je nastal strašen kraval.

Do njega se je zrinil crnogorski poslanec Punica Račič ter zahteval, naj prekliče obdolžitev.

Ker Radič tega ni hotel storiti, je potegnil Radič revolver ter oddal šest strelov.

Pavel Radič, ki je skušal ščititi svojega strica, je prvi padel mrtev na tla. Poslanec Besariček je umrl na poti v bolnišnico.

Nevarno ranjeni so naslednji: Stjepan Radič, dr. Fernar, Josip Grandja in dr. Jelasić.

Morilec je v splošni zmedri pobegnil toda policija ga je pozneje prijela.

Ta zločin smatrajo za največji zločin izza atentata na kralja Aleksandra in kraljico Drago pred petindvajsetimi leti.

Značilno je tudi, da je na včerajnji seji zapretil zdravstveni minister Popovič Stjepanu Radiču:

— Ce ne boste mirovali, boste v teh dneh izgubili glavo.

Punica Račič je Crnogorec ter je bil vseskoz navdušen branitelj vladne politike. Vedno je nosil pri sebi revolver, in nasprotniki so se ga bali zastren njegove telesne moći.

Ministrski predsednik Vukičević je informiral kralja o krvavem dejanju.

Aleksander je bil globoko ginjen ter je poslal družinam mrtvih in ranjenih svoje sožalje.

Stjepan Radič je bil zadet v želodec. Ko so mu zdravniki odstranili kroglo, ga je obiskal kralj Aleksander ter ga potolažil z besedami:

— Ne skrbite! Vse bo še dobro.

Radič mu je baje odgovoril:

— Veličanstvo, meni ni za življenje, ampak jaz moram živeti za svojo domovino. Dosti, dosti dela nas še čaka. Veličanstvo, ne videl bi rad, da bi postala Jugoslavija sužnja Italije, kar bi se brez dvoma zgodilo, če bi skupščina odobrila nettunske konvencije.

BANDITSKI NAPAD V TORONTU

Šest oboroženih mož je stopilo v ekspressno karo C. N. R. ter ušlo, ko je dospela policija na odgovor na alarm. — Hitro zasledovanje se je pričelo.

TORONTO, Ont., 20. junija. — Šest oboroženih mož, ki so ušli v državno polnočno roparsko napadu z registrirano pošto, ki je vredna nekaj \$100,000 iz ekspresega voza Canadian National Railways na tukajšnji Union postaji, so iskali danes po celem zapadnem delu province Ontario.

Vstop v karo so dobili banditi s vozečim proti Chicago.

OBREGON VZTRAJA

Gen. Obregon vztraja pri svojem imenu glede katoliške cerkve. — Ponovil je svojo izjavo iz leta 1923 proti klerikalni politiki.

MEXICO CITY, Mehika, 20. junija. — General Alvaro Obregon, prejšnji predsednik in sedanji ne-naprotovalni kandidat, da sledi predsednik Callesu kot predsednik Mehike, je razkril, da se ni njegovo stališče napram katoliški hierarhiji prav nič izpremenilo iz za njegove izjave dne 27. januarja 1923, ko je služil svoje tretje leto kot predsednik.

Ob dotičnem času je reklo: — Jaz obžalujem najbolj odkritovčno, da so ostali člani visokega katoliškega svečeništva nedostopni za transformacijo, ki se vrši, za kolektivnega duha napram moderni orientaciji. Oni zanikujejo svoje sodelovanje in tej močni evoluciji ter sistematično nasprotujejo njenemu razvoju.

General Obregon je brzojavil svojemu glavnemu stanu v Mexico City in Cajame, Sonora, svoj odgovor na prošnjo, naj objavi svoje sedanje stališče napram kontroverzi med državo in Cerkvio.

General Obregon je brzojavil svojemu glavnemu stanu v Mexico City in Cajame, Sonora, svoj odgovor na prošnjo, naj objavi svoje sedanje stališče napram kontroverzi med državo in Cerkvio.

General Obregon je brzojavil svojemu glavnemu stanu v Mexico City in Cajame, Sonora, svoj odgovor na prošnjo, naj objavi svoje sedanje stališče napram kontroverzi med državo in Cerkvio.

Sledil je odgovor generala Obregona:

— Priznavam sprejem vaše brzjavke z dne 16. junija, v kateri mi prosite, naj obrazložim svoje stališče napram katoliški hierarhiji ter vas prosim dovoljenja, da vam ugotovim, da je moje stališče danes absolutno isto kot sem ga objavil v svoji declaraciji z dne 27. januarja leta 1923.

Upanje na rešitev dolga obstoječega spora med generalom Obregonom med predsednikom Callesom je gojil kot znano nadškof Ruiz y Flores in istotko tudi veliko število katoliških voditeljev.

Drugi zapet pa so bili mnenja, naj se nadaljuje s pogajanji z Callesom.

Ugotovilo generala Obregona, se domneva tukaj, že pustca vprašanja prav nič bližje rešiti kot pa je bilo v številnih mesecih.

General Obregon je odločno podpiral politiko predsednika Callesa in oba moža sta bila dolgo časa dobra priatelja.

Poročila, da se je pojavil razkol v tem prijateljstvu, so krožila pred nekaj časom, a so bile oficielno zanikanja.

Suhaci zahtevajo četrto milijona za boj proti governerju.

Antisalonska Liga v New Yorku skuša zbrati četrto milijono dolarjev za boj proti governerju Al Smithu. S tem boče nuditi newyorskemu državi suhaško vzgojo za slnčaj, da bi bil Smith nominiran v Houstonu. To je izjavil dr. Nicholson, narodni tajnik Antisalonske Lige in načelnik kampanjskega komiteja v tej državi.

Smitha je imenoval sovražnika prohibicije ter zapretil demokratični stranki najhujši poraz v zgodovini za slnčaj, da bi bil Smith nominiran.

VODILNI DEMOKRATJE SE ZBIRajo V HOUSTONU, TEX.

Jones hoče kandidirati. — Zadovoljen bi bil s katerimkoli mestom na demokratičnem tiketu. Hull je dospel v Houston. — Južne države bodo edine. — Jones je izdal posebne letake.

HOUSTON, Tejas, 20. junija. — Istočasno s kongresnikom Hullom iz Tennesseeja je dospel semkaj Jesse Jones iz New Yorka, da sproži kampanjo za samega sebe. Kongresnik Hull se smatra resnim kandidatom za predsedniško mesto na demokratičnem tiketu.

Nekateri voditelji so mnenja, da se poteza Jonesa za mesto podpredsednika, drugi pa zoper izjavljajo, da bo skušal spraviti konvencijo v zadrege, v upanju, da postane kompromisni nominiranc za predsedniško mesto.

Nominacija Al Smitha ni še gojena, vendar pa je tako verjetna, da je more prepričiti edinole čudež.

Tako je izjavil Bruce Kremer, manager MacAdoojeve kampanje leta 1924.

Kremer je prišel semkaj z delegati iz Montane ter rekel, da bodo vsi srečni, če bodo imeli priliko glasovati za Smitha.

Semkaj je dospel tudi George Peak, član farmskega urada. Izjavil je, da je proti Herbertu Hooverju in republikanski platformi.

To je nudilo demokratom nova upanja, da bodo uspešni v nekaterih poljedelskih državah Centralne zapadne.

Peak je reklo:

Republikanci niso hoteli sprejeti farmskih zahtev in vsledovala ga sem proti njima. Prišel sem semkaj, da vidim, kaj bodo demokrati storili za farmerje.

Suhaci si na vse mogoče načine prizadavajo, da preprečijo nominacijo Smitha, a Pat Neff, bivši governer Texasa, je izjavil, da ne more nihče prepričiti te nominacije.

Precej trpek boj se bo uveljal radi prohibicijeske planke. Suhaci bodo hoteli platformo, na kateri ne more Smith kandidirati. Vsled teka ne bodo dobili niti mokrači, niti suhači tega, kar si že.

Smith bi lahko dosledno kandidiral na prav takci platformi kot Hoover, in v svoji zadnji poslanici ne more Smith kandidirati. Vsled teka ne bodo dobili niti mokrači, niti suhači tega, kar si že.

Solidarnost med posameznimi člani Male Antante je bila ustvarjena v glavnem raditev, da prepreči ekspanzijo madžarskih meja, a vloga Italije kot zaveznic Madžarske, je prisilila nasledstvene države, da so uporabile Male Antanto kot defenzivno zvezo indirektno proti Italiji.

Konferenca bo proizvedla običajna zagotovila ljubezen do miru ter zagotovila, da se ne obražejo na smer proti nikaki posamezni sili.

Oficijski komunikacijski pa ne bodo razkrili nikakih tendenc, ki obvladujejo male antanto.

Solidarnost med posameznimi člani Male Antante je bila povečana, ko ni nastopila Liga narodov proti st. gothardskemu municijskemu skandalu in ko ni hotela potekla v konflikt med Romunsko in Madžarsko.

Istočasno pa se je pojavilo na Madžarskem gibanje lorda Rothemere, in Mussolini je namignil, da se bo tudi on zavzel za revizijo trianonske pogodbe.

Nekateri krogi Male Antante dolže Mussoliniju, da je skušal uničiti Antanto s pospeševanjem romunsko-italijanskega prijateljstva.

Nasprotuječi si interesi bodo podprtjeni skupnemu naporu, da se prepreči izvršenje madžarskih teritorialnih ambicij.

Romunski in Čehoslovaški pionieri pomagali Jugoslaviji v nem boju proti italijanskemu vplivu na Balkanu.

Nekateri krogi Male Antante dolže Mussoliniju, da je skušal uničiti Antanto s pospeševanjem romunsko-italijanskega prijateljstva.

Nasprotuječi si interesi bodo podprtjeni skupnemu naporu, da se prepreči izvršenje madžarskih teritorialnih ambicij.

RIM, Italija, 20. junija. — General Nobile je dobit naročilo, naj s pomočjo radija privabi k sebi aeronautični divizijski majora Maddalena.

Maddalena je krožil več kot šest ur nad ozemljem, kjer se baje na-

AMUNDSENA, KI JE ŠEL NOBILU NA POMOC, POGRESAO

Strah za pogumnega raziskovalca vedno bolj narašča. — Nepotrjena poročila pravijo, da je Amundsen v veliki nevarnosti v arktičnih pustinjah. — Reševalni aeroplani so baje opazili Nobila in njegove spremjevalce.

STOCKHOLM, Švedska, 20. junija. — List "Af-tenblad" je dobil danes poročilo iz Kingsbaya, da je bil hidroplan, ki je privedel Amundsena na sever, pomaga rešiti posadko Nobilovega balona "Italia", prisiljen spustiti se na polarno morje in da se sedaj potika med ledeniimi ploščami.

V slednjem potrebuje Amundsen bolj nujne pomoči kot pa italijanska posadka "Italie".

LONDON, Anglija, 20. junija. — Roald Amundsen, razkrivatelj Južnega tečaja, je zapustil Tromsø na Norveškem malo po šesti uru v pondeljek zvečer v francoškem hidroplanu. Hotel je ugotoviti posadko "Italie" in jo rešiti.

Včeraj opoldne, več kot 40 ur po odletu hidroplana proti severu ni bilo o Amundsenu nobene določene vesti.

KINGS BAY, Špicbergi, 20. junija. — Sem so dospela povsem ne-potrjena poročila, da so reševalci stopili v stik z generalom Umberto Nobilem in njegovimi petimi tovariši, ki se nahajajo na ledu izva-25. maja severno od North East Land.

Nepotrjena poročila pravijo, da so letale v hidroplanih zagledali majhno skupino, zbrano krog red-gega svinčnega šotorja in da so vr-gli na tla živila.

Letale niso pristali na ledu. Hidroplani so se slednjem vrnili na parnik "Braganza". V označenem smeru so bili postani vozniki s pasjo vprego.

Tukaj ni bilo mogoče dobiti nikakih potrdil teh novic. Oba hidroplana, katera sta vozila kapitan Larsen in poročnik Holm, sta dvakrat letela nad mestom, kjer se nahaja Nobile, ne da bi ga le-tele opazila.

Nobile je videl hidroplana ter je obvestil o tem parnik "Città di Milano", ki ga je spremil na ekspedicijo proti severu.

Nadaljnje poročilo, ki je krožilo tukaj, je javljalo, da se je Amundsen posrečil najti generala Nobilea in njegove pomočnike.

Amundsen je sprva nameraval pristati v Kings Bay ter šele uničiti Antanto s pospeševanjem romunsko-italijanskega prijateljstva.

Nasprotuječi si interesi bodo podprtjeni skupnemu naporu, da se prepreči izvršenje madžarskih teritorialnih ambicij.

RIM, Italija, 20. junija. — General Nobile je dobit naročilo, naj s pomočjo radija privabi k sebi aeronautični divizijski majora Maddalena.

Maddalena je krožil več kot šest ur nad ozemljem, kjer se baje na-

poznamenja "Seznam".

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali

O mirilih, mamilih in uspavalih.

Razpredelba, s katero smo razdelili v napisu, namenom, označenim v imenu samem, v poštov prihajajoča zdravila, ustreza predvsem praktičnem potrebam in se ozirajo v prvi vrsti na učinek, katerega skušamo dosegati. V resnicu pa vse v to kategorijo spadajoča zdravila "mamila" v širšem pomenu besede, pa naj gre za lajikom najbolj znano sredstvo za alkohol, ali za zlepilni eter, kloroform, brom, olij, veronal in se celo vrsto v to skupino včasnih preparatov.

Ako se ne oziramo na prvi nabolitveni stadij alkoholne narkoze in njemu sledenje razvremem, vemo, da alkohol hromi, in sicer najprvo psihične zavore, potem psihične funkcije v zloščenem, končno tudi motiliteto in celo za življeno potrebna centra. Slično potekajo narkoze z etrom in kloroformom. Druge vrste narkotikov pa poznavajo tako skrčen in neznanec ekscitacijski stadij, ali so celo brez njega, to so prava mirila in uspavala. Bistveno se ločita te dve skupini tudi samo po višini doz. Natrijevega bromata ne bomo imenovali uspavala, dasi spe po njem ljudje, če jemljemo kaj višje doze, ali pa, če sta bila njihova ne-pokojnost, njihovo razburjenje krija, da niso mogli najti spanja radi njih. Nasproti pa ne bomo imenovali veronal mirila, ker učinkuje že kako naglo kot uspavalo, da po-mirjevalni učinek njegov komaj pride v poštov.

Vsem mamilom je skupno, kot smo že dejali, da mamijo, t. j. da napravljajo našo zavest pod ali celo nedovzeten za zunanje včasne intrapsihične desekvibracije. Naučimo posegamo torej po njih, kadar hočemo ublažiti telesne bolečine, duševne razburjanosti, razburjanja, depresije itd. Slednje dosežemo najlaže s tem, da otopimo in izbišemo zavest, t. j. da omamimo bolnika ali ga spravimo do spanja.

Bolečina je samostojni simptom, za preizkujočega zdravnika mnogokrat postranskega pomena, za bolnika seveda vedno najvažnejši. Čisto napačno pa bi bilo bolečino smatrati kot velevažno in jo pobjaljiti z mamil. Vedno je treba iskati vzrokov bolečini, skušati te odstraniti in v drugi vrsti stoprav obrniti pozornost na bolečino, in jo olajšati bolniku. Kdor bi bolnika, ki se mu prst gnoji, hotel rešiti bolečin z narkotiki, za gnojitev pa bi se ne zmenil, bi brezvonom napačno ravnal.

Poleg mamil imamo pa še tudi sredstva, ki odvzemljajo bolečine, ne da bi človeka mamil, tako imenovana analgetika t. j. lice, antipirin, piramidon itd. O teh danes ne velja govoriti, prav tako kot ne o sredstvih, ki se že bližajo centralnim mamilom, to so periferna mamil, kot kokain, novokain in druga.

Centralno uplivajoča mamil pa v smislu uvodnih izvajanj lahko

Henrik Shipstead zopet nominiran.

ST. PAUL, Minn., 19. junija. — Zvezni senator Hendrik Shipstead je bil zopet nominiran od farmarsko-delavske stranke pri včerajšnjih državnih primarnih volitvah z veliko večino.

ROJAKI, NAROCAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNICK V ZDE DRŽAVAH.

BIVŠI NEMŠKI CESAR

se je dal pred kratkim slikati s svojo ženo Hermino in njeno hčerkjo princeso Henrieto.

SLAVNA DURERJEVA SLIKA "ROSENKRANZFEST"

za katero je ponudil neki Amerikanec štiri in pol milijona zlatih mark, toda nemška vlada ne pusti slike iz dežele.

Starokrajska porota.

PONVERBE PISMONOŠE FR. PADARJA V VEL. LAŠČAH.

Novo mesto, 25. maja.

Danes sta se moralata zagovarjati pred porotnikom Marija Radetova, p. d. Barčeva, roj. 1. 1896 v Predgradu, pristojna v Stari trgu, samka, bivša poistarica v Starem trgu, sedaj v Predgradu 106, še nekaznovana, radi hudodelstva tativne in hudodelstva poneverbe, ter France Padar, roj. 1. 1883 v Zagorici, pristojen v Videm-Dobropolje, oz. viden, bivši pismosna, potem lesni manipulant, že kaznovan, radi hudodelstva poneverbe in prestopka zakona o posesti in nošenju orožja.

Z več let sem so se čuli v okolišu starotrške pošte glasovi, da odpira poistarica Marija Radetova pisma iz Amerike in da jemlje iz njih dolarške bankovce. Ob vizitaciji poleti 1927. so ljudje ta sum izrekli tudi napram inspektorju Vladimirju Kosu, ki je pregleoval pošto. Inspektor takrat sicer ni uvedel preiskave proti Radetovi, ker ni pričakoval uspeha, pač pa je povzročil, da so začeli Radetovo nadzorovati, nakar je poštni inspektor Mijo Sedlar letos sredi februarja nenadoma izvršil novo revizijo.

Pri tej vizitaciji je inspektor predvsem ugotovil, da Radetova ni točno opremljala ameriških pisem strankam, ampak da je več pisem po nekaj dni zadrljala; nadaljnje da so bila mnoga pisma poškodovana, očitno nasilno odprta in zopet zlepljena z gumijem; da so bila v pismih ona mesta, kjer se je govorilo o številu poslanih dolarjev, zapackana s črnim ali pa so bile prvotne številke prenarejene v druge manjše. Pod bremenom dokazil se je obtoženka udatna in priznala, da je res odpirla ameriška pisma in jemala iz njih dolarje. Po podatkih preiskave znaša število dolarjev, ki jih je obtoženka pobrala iz pisem, 152 v vrednosti 8360 Din.

Obtoženka je poštnemu inspektorju ob koncu pregledovanja tudi priznala, da je na 10. poštih nakaznicah poneverila denar v znesku 12.894 Din ter poneverbo krila s tem, da je sama podpisala na nakaznicah tiste osebe kot prejemnike, ki jim je bil denar namejen. Proti Radetovi so uvedli disciplinarni preiskavo, ki se je končala s tem, da je bila odpuščena iz službe. Neodvisno od disciplinarnih preiskav je uvelod sodišče kazensko preiskavo. Radetova je kot obtoženka priznala, da je res poneverila denar 10. nakaznic v znesku 12.894 Din in da je na prej opisani način spolnila ameriška pisma, dasi se na vsako posamezno ne more spomniti.

Frank Padar je stopil v službo na videmski pošti 15. septembra 1909. in je ostal tu kot pismosna

gel vrnuti in je radi tega zbežal v Italijo, kjer so ga izsledili. Posest neprijavljenega samokresa, ki je po zakonu prepovedana, obtožence priznava in je bil samokres tudi pri njem najden.

Senatu je predsedoval sodni svetnik dr. Fischer, votanta sta bila sodna svetnika dr. Romih in dr. Hočvar, obtožnico je zastopal namestnik državnega pravnikov gosp. Kovač, zagovornik Radetove je bil dr. Režek, Padarja dr. Vašč. Razprava proti Radetovi je trajala do 17. ure, proti Padarju do 29. avgusta 1924., prekinil jo je le med svetovno vojno. Pred vojno je Padar polvaljno izvrševal službo, po vojni pa so se začele proti njemu pritožbe. Vročevanje inozemskih, zlasti ameriških pisem je postaleno neredno in celo izplačilo poštih nakaznic je zadrljal pogosto ne-le za več dni, ampak za cele mesece. Če so se ljudi pritožili, zakaj še niso dobili zneskov, ki so bili manjje odposlaní že pred dnevi ali tedni, jih je obtoženec došli denar z raznimi izgovori izplačal, zato pa je pridržal nove nakaznice z denarjem. Tako je obtoženec padal vedno globlje in je končno znašala vsoti pridržanega denarja nad 20.000 Din. Leta 1924. je bila uvedena preiskava, pred katero pa je mož ušel čez mejo v Italijo. V postojksenem okraju je preživel pod napaci in meni več let, dokler ga niso lani izsledili in ga marca meseca letos oddali jugoslovenskim sodnim oblastem.

Obtoženec priznava poneverbe, katerih je obtožen. Zagovarja se, da ga je v kazniva dejanja zavedlo njegovo slabo gmotno stanje; trgovina njegove žene da je začela med vojno pišati in ko je prišel 1. 1918. iz ruskega ujetništva, je našel trgovino prazno, posestvo zadolženo in otroke zanemarjene; v začetku je jemal poštni denar le kot posejilo, pozneje pa je uvidel da poneverjenih zneskov ne bo mo-

Glede Padarja je bilo stavljeno porotnikom pet vprašanj. Ker so prav tako kakor pri Radetovi potrdili, da je zakrivil hudodelstvo tativne in hudodelstva poneverbe v nepremagljivi sili. Na podlagi te odločitve je bila Radetova oproščena.

Kaj je zvestoba?

Jugoslavia irredenta.

Rimski učitelji na Primorskem.

Za binkoštne praznike je večje število rimskega učiteljstva prispevalo v Trst, da si ogleda nove pokrajine. Pretekli čini so izletniki napravili izlet v Postojno in so si ogledali jamo. Sprejeli so jih v Postojni zelo slovensko. Bil je na nogah ves postojanski fašizem, babiloveci in male Italijanke ter seveda predstavniki vseh krajevnih oblasti. Sprejem se je vršil na kolodvoru, odkoder so gostje z domačini v izprevodu korakali do jamskega vhoda, kjer so domačini priredili zakusko gostom, leti pa izročili postojanskemu podeštanu zlato kolajno z rimskim orlom, ki si je, kaker je povdarjal rimski govornik ob tej priliki, "zopet postavil gnezdo na teh svojih planinah, odkoder poleti nasproti božičnosti". Odgovarjal je postojanski podeštan, ki je obenem tudi tajnik fašija, kjer je pogreben obnovitvenega dela tudi treba preoblikovati duše. Učiteljstvo na Primorskem da sijajno razume, koliko in kako mora delovati v teh krajih, in bo znalo spraviti vse vse robove pod zastavo Italije, brane po proti vsakomur.

vorniki zopet poudarjali važnost obmejnega ozemlja za Italijo in izjavili, da italijanski narod pod liktorskim znakom koraka nasproti novi veličini in da si bo priboril zadoščenje za vse brdkosti proti.

Zvezcer se so rimske učitelji vrnili v Trst, naslednjega jutra pa so si ogledali kraška bojišča, Gorice in triško adjedelno ter so se preko Općin vrnili v Trst.

Za javna dela v Istri

je rimske ministristvo javnih del pred kakimi meseci dovolilo 9.300.000 lir. Ker pa ta znesek nikakor ni zadostoval, je isto ministristvo sedaj dovolilo še osem milijonov in sicer z namenom, da se domačemu brezposebnemu prebilavstvu pripomore do zasluka in se tako zmanjša gorje, ki ga je povzročila strahovita suša, ki je lani uničila v Istri skoraj vse poljske prideke.

TRAGIČNA SMRT RUDNIŠKEGA UPOKOJENCA

KAJ JE ZVESTOBA?

V zadnji številki revije "Neue Rundschau" premišljuje Thomas Monn o tem predmetu in pravi sledete:

"Zvestoba je ljubezen, ne da bi videla; zmaga nad zoprnim pozbujanjem. Srečamo obraz, ki nam postane ljub, in potem ko smo ga nekaj časa gledali, pri čemer se nam ne žustovanje napram njemu utrditi, nas spet loči od njega. Pozbujanje je gotovo — vsaka bolečina pod železniškim nasipom, jo opazil truplo in spoznal po obliki, da je ponesrečen. Vodenik, ki je šel pred dnevi okrog 4. popoldne mimo Kladvarjeve hiše proti domu in krenil po bližnji ozki stezi ob Balančevem rebru, ki je strmo in opasno. Ko je prišel v bližino vrha, se je brčas prav nad brezdom spodaj, ki je zgrajen v globino 400 m. Kakih 20 m nad Savo je obležal na neki skali, ki je mrtvega zadrljal, da ni padel v reko."

31. maja popoldne so splavarji

pod tako imenovanim Balančevim rebrrom ugledali na skali v dnu brezdom ob Savi neko moško trup. V prepričanju, da se je mož posrečil, so obvestili savskega prevoznika Kladvarja, ki se je podal s čolnom od brega. Šele ko se je prepeljal onstran Save, ki teče globoko pod železniškim nasipom, je opazil truplo in spoznal po obliki, da je ponesrečen. Vodenik, ki je šel pred dnevi okrog 4. popoldne mimo Kladvarjeve hiše proti domu in krenil po bližnji ozki stezi ob Balančevem rebru, ki je strmo in opasno. Ko je prišel v bližino vrha, se je brčas prav nad brezdom spodaj, ki je zgrajen v globino 400 m. Kakih 20 m nad Savo je obležal na neki skali, ki je mrtvega zadrljal, da ni padel v reko.

O žalostnem dogodku obveščeni so se drug dan podali na kraj nesreče in so ponesrečenega ob navzočnosti zagorskih orožnikov z gotovostjo obnovilo naše čustvo, oziroma da nam jo bo dalo še vedno ljubiti. To spoznanje zakona naše narave in ravnanje po njem je zvestoba. Ona je ljubezen, ki je moral pozbabit, zakaj govoriti, kakor da bi bila še v življenju, ker je prepričana, da se bo znova in takoj in s silo zakonitosti obudila v življenje, čim bo spet glede na.

Pokojnik je delal pri rudniku v Zagorju 20 let in je bil pred štiri leti reducirancem z mesečno pokojnino celih 6 Din.

TRANSPORT AMERIŠKIH VOJAKOV

Ali imate fanta, ki noče piti mleka?

...ugajalo mu bo na ta način.

namenjenih na Kitajsko, kjer bodo ščitili življena in lastnino tamnojih ameriških podanikov.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

FERDINAND OSSENNDOWSKI:

"ENOOKI"

Tukaj slkani prizor iz življenja zlatoišakev v Ussurijskem kraju je vzet iz knjige "V džunglah gozdov in ljudi" od Ferdinanda Ossendowskega. Ossendowski je Poljak iz Varšave, kjer je pod rusko vlado bil inženier ter strokovnjak v zlato in platinarudništvu. Kot tak je v službi vlade prepotoval vse pocične dežele, posebno pa se, vrnovzadno Sibirijo, kjer je preživel tudi boljeviški obrat, pod Kolčakom pa služil v finančnem in poljedelskem ministrstvu. Ko so boljeviški Sibirijo leta 1920. zopet zavzeli, je zmagel iz Mongolije v Peking in to svojo velezanimivo pot opisal v znani knjigi "Živali, ljudje in bogovi". Gori omenjena knjiga, iz katere je ta odlomek vzet, pa je nastala v Ussurijskem kraju, enem najbolj zanimivih v Daljnem vzhodu. Saj tu v ločju Amurja kraljuje še tiger! Ossendowski, ki zdaj živi kot profesor na trgovske šole v Varšavi, je eden najboljših poznavalev nedoglednih sibirskih pragozdov in njihovih čarov ter divjega življenja njihovih prebivalcev.

Ko sem prepotoval podolgim in počes ussuriško tajo, sem dobil poročila o novo odkrtilih majdiščih premoga in zlata. Zato sem se napotil nekoč po ozkih gozdnih potih navzgor ob reki Bikin in njenih malih dotokov. Reka Bikin, ki izvira na vzhodnih obročnih Sikota-Alina, presekajo gorski verigi Sinku in Tzi-fa-kao ter se izliva v Ussuri.

Premoga tu ni bilo, toča v strugah malih dotočkov Bikina je raztresla mati narava nekoliko zlata. Mnogi, po bogastvu hrepeneči pustolovci so stivali velike nadade na to zlato v Bikinskih rečivah, ki so vile preko neskončne tajige.

Skoraj dnevno sem naletel na sledove "prospectorjev", teh ne-utrudljivih od kraja do kraja potujotih iskalkov zlata. Sledovi so obstajali v kupih razstreljenega kamena, globokih luknjah, jarkih in žlebovih, po katerih so odtakali vodo, da so dobili suha mesta, kjer so slutili zlato.

Toda oni, ki so zapustili te sledove svojega bivanja, so že davno odšli, in za njimi so prišli novi iskalki zlata. Prišli so posamič ali v malih krdeilih, ki so obstajala iz najrazličnejših individuum, m ednjimi je bil marsikateri z zločinsko preteklostjo. Ko so srečno učeli polejici in pažnikom, so poletje in jesen prerili v strugah. Stali so do prs v vodi in izpirali iz peska zlato, pridobili so morda le toliko, da so nato životarili do prihodnjega poletja in nato začeli zopet z istim delom. Ti ljudje so si zdolžili v tla votline ter v njih stanovali. Niso imeli drugih želja, kot da bi našli nekoliko zlata in da bi jih policejo ne izsledila. Ako jih je kdo srečal v gozdu, mu niso nikdar takoj priznali, s čim se pečajo, temveč so vedno rekli, da so lovci ali ribiči, na kakršnem kraju so se pač nahajali. Pri tem so pokazali na nekaj veverčnih in dluhjevih kož ali suhih rib, ki so jih imel razobesene pri svojih kočah.

Toda še drugi ljudje so se skrivali v goščavi. To so bile male, ropariske čete, obstoječe iz dveh, treh mož. Napadali so iskalec zlata, ki so moral po uspešnih napadih dobro paziti nase, da niso izsledili njihovega uspeha zopet drugi roparji. To leto, ko sem jaz potoval v tej deželi, je bil strah in trepet vseh prebivalcev tajige neki "Enooki". Zakaj znal je čisto neprizakovano zgrabitati ter je bil neizprosen napram svojim žrtvam. Vzel jim je vsako zrno zlata, seleno sreco, mučil one, ki niso hoteli izdati skrivališča svojih zlakdov ter končno vsakemu preprečil grio. Svojim peterim tovari-

sem, sebi enakim vragom, je dal sledječ navodilo:

"Ubijte vsakega, da se ne bo mogel maščevati in nas izdati."

Ničesar še nisem vedel o njem, ko sem zapustil zadnjo železniško postajo ter vstopil v tajo z njimi raztresenimi vasicami ukrajinskih kolonistov.

Dobro se spomjam nekega južnega dne, ko sem o opoldanski urri dospel v eno izmed teh malih naselbin ob levem bregu Bikina. Imela je le deset hišic. Nihče ni prišel na cesto, ko sem stopal s svojim skromnim varstvom, ki je obstajalo iz dveh mož. Ženske, ki so tuintam kukale skozi okno, so takoj zopet izginile. Niti otrok ni bilo na cesti. Obstal sem pred neko hišo, ki je imela najlepšo in najčistejo zunanjost ter potrkal. Dolgo časa ni bilo nikakoga odgovora, tola končno sem slišal, da je nekdo odpril dvoriščna vrata, priklenil tam psa in nekaj nerazumljivega mrmral.

"Ali ste tu vi neumni, zlodje!" je zaklical eden izmed mojih kozakov, jezen radi počasnosti prebivalcev. "V tej vročini si upate znanstvenika pustiti zunaj čakati?"

To je menda pomagalo, zakaj takoj nato se je prikazala stara ženska in odpila vrata. Povabila nas je, naj vstopova, in rekla:

"Opravite, gospod, toda bojimo se. Pravijo, da je Enooki nekje v bližini, ki nas misli napasti in ziliti odkupnino. Mogoče ga bodo naši može premagali. A tudi v tem slučaju bodo prišli orožniki, ki bodo raziskovali in zaslili ter prisili naše može, da bodo morali v mestu v tem vročem in delopolnem času. Zato je najboljše, da nikogar ne pustimo notri."

"Oj, ti si pa pametna," je rekla starejši, velik, suh človek, z naglimi in nervoznimi kretnjami. "Ali se hočete sedaj do smrti zapreti v svoje bajie?"

"Bem pozneje povedala," je smeje odgovorila stara žena ter začela pripravljati čaj. "Sedite in se razpravite. Takoj bom skuhala vodo, da so dobili suha mesta, kjer so slutili zlato."

Kmalu smo se udobno zleknili po klopih. Utrjeni smo bili od vročine in bojev z moskiti, ki so očvidno obljubili kakemu svojemu svetniku, da nam bodo izplili vso kri. Celo moja voznica, ki sta bila vajena te neusmiljene gozdne nadloge, sta tako krepko preklinjala, da sta celo njihova konja sramežljivo gledala v stran.

Spili smo čaj, pojedli izvrstno ribjo juho ter se hoteli nato nekoliko odpoceti.

"Jaz ne bom spal," je izjavil starejši voznik. "Sposozni hočem bedaste kmete. Mogoče bom zvedel za vas kaj o zlatu in premogu."

"Torej, mamica, vaši može delajo v tajgi?"

"Da," je ogovorila. "Les sekajo, lovijo in zbirajo smrekove storže."

"No, kakor vidim, ne živite baš slabo tukaj," sem rekel veselo, — "Vam dobro gre, kaj ne?"

"Hvala Bogu, dobro," je odgovorila in se ponizno prekrizala.

"Tla so rodovitna, kruna imamo dovolj in še pšenico prodamo v Habarovsk in Nikolajevsk. Dovolj živine imamo, može lovijo sobolje in kune ter prinašajo žganje, toba, smodnik in vžigalice Goldom,

(Mongolsko ljudstvo, ki živi v Ussurijskih gozdovih), ki plačujejo z zlatom in kožuhovino. Mi smo najbližji sosedov Goldov ter kupimo od njih večino njihovega blaga ali pa ga vzamemo v komisijo. Blago spravimo nato na železnicu v mestu. Sam Sovienko je kupil od njih pet sto soboljev in jih pridal v Habarovsk."

Govorila je v navdušeni zadovoljstvu, ki je izvirala iz blagostanja in zanesljive obrti.

"No, tu imate pa res lepo življeno," je zaklical moj kozak. Drugi pa je rekel z glasnim smehom:

"Tako srečni ste, pa se vendar zapirate v svoje koče kot v ječe."

"Samo sedaj radi Enooka," je pojasnila stara žena in brisala krožnike.

Kmalu po tem razgovoru sem zaspal. Ko sem se zbudil, sta bila moja voznica že pripravljena za odhod. Plačal sem naši gostiteljice in nato smo odrinili.

Cez nekaj ur, ko so nas znova pošteno privočili moskiti in neke velike, rdeče muhe, ki so jih imenovali kozaki grun, smo zapazili poleg poti sledove koles in kakega polkilometra dalje smo odkrili kočo kozakov.

"Ko smo vstopili, smo našli tri prišli orodniki. Bili so že precej pijani."

Po prvem pozdravu, so se prospektorji najprej zanimali, kdo smo. Ko sem jim to pojasnil, so se takoj pomirili.

Ogledal sem si njihova pesčena mesta, ki so vsebovala zlato, ter jim slovesno obljubil, da ne bomo ničesar izdal oblastem. Nato smo nadaljevali svojo pot v največje vespeljivo mesto.

"Ti fantje so imeli očividno srečo, da so našli nekaj, kar se izplača," je priporabil starejši kozak.

"Te se tem beračem, ki žive iz rok vusta, ne priperi pogosto."

Preko noči smo se ustavili v vespeljini. Po večerji sem se do gaje do nog zavil v platneno sukujo, legel sem na mehko posteljo iz listja, ki sta mi jo pripravila kozaki, ter kmalu zaspal. Ponoči enkrat sem slišal — kakov v sanjah — neko štenje, neke korake in hrskanje konj. Toda ker sta bila z menoj voznica in nisem imel ničesar, kar bi lahko mikalo tatu, razen puške in revolverja, ki je ležal poleg mene, sem se obrnil na drugo stran in spal dalje.

Solnce je bilo že visoko na nebnu, ko sem se prebudil. Kozaka sta sedela ob ognju in pila čaj. Ko sta zapazila, da sem se zbudil, sta prišla k meni in mi sporočila, da se dva tovorna konja odtrgalia in da ju nista mogla nati. Najbrž sta ušla v smeri proti hišam, kjer smo jezdili včeraj mimo.

"Tako grem na pot in jih bom poiskal," je rekel starejši kozak ter stopil k svojemu osedlanemu konju, ki je bil, kakor sem ugostil, ves penast, kot da bi imel za seboj zelo naporno pot.

Kozaka sta odjaha. Dolgo sem čakal na nju, ura je bila že skoraj sedem zvečer. Preklinjal sem kozake in konje, kolikor sem mogel. Končno, okoli sedme ure, sem začul pekšči večjih konj in človeške glasove. Nekaj minut pozneje se je prikazala iz gozda četa, ki je zasedla v mestu.

Vodnik je pojasnil, da sta vodnica in zlato v mestu.

"Radej, mamica, vaši može delajo v tajgi?"

"Da," je ogovorila. "Les sekajo, lovijo in zbirajo smrekove storže."

"No, kakor vidim, ne živite baš slabo tukaj," sem rekel veselo, — "Vam dobro gre, kaj ne?"

"Hvala Bogu, dobro," je odgovorila in se ponizno prekrizala.

"Tla so rodovitna, kruna imamo dovolj in še pšenico prodamo v Habarovsk in Nikolajevsk. Dovolj živine imamo, može lovijo sobolje in kune ter prinašajo žganje, toba, smodnik in vžigalice Goldom,

(Mongolsko ljudstvo, ki živi v Ussurijskih gozdovih), ki plačujejo z zlatom in kožuhovino. Mi smo najbližji sosedov Goldov ter kupimo od njih večino njihovega blaga ali pa ga vzamemo v komisijo. Blago spravimo nato na železnicu v mestu. Sam Sovienko je kupil od njih pet sto soboljev in jih pradal v Habarovsk."

Govorila je v navdušeni zadovoljstvu, ki je izvirala iz blagostanja in zanesljive obrti.

"Samo sedaj radi Enooka," je pojasnila stara žena in brisala krožnike.

Kmalu po tem razgovoru sem zaspal. Ko sem se zbudil, sta bila moja voznica že pripravljena za odhod. Plačal sem naši gostiteljice in nato smo odrinili.

Cez nekaj ur, ko so nas znova pošteno privočili moskiti in neke velike, rdeče muhe, ki so jih imenovali kozaki grun, smo zapazili poleg poti sledove koles in kakega polkilometra dalje smo odkrili kočo kozakov.

"Ko smo vstopili, smo našli tri prišli orodniki. Bili so že precej pijani."

Po prvem pozdravu, so se prospektorji najprej zanimali, kdo smo.

"Samo sedaj radi Enooka," je pojasnila stara žena in brisala krožnike.

Kmalu po tem razgovoru sem zaspal. Ko sem se zbudil, sta bila moja voznica že pripravljena za odhod. Plačal sem naši gostiteljice in nato smo odrinili.

Cez nekaj ur, ko so nas znova pošteno privočili moskiti in neke velike, rdeče muhe, ki so jih imenovali kozaki grun, smo zapazili poleg poti sledove koles in kakega polkilometra dalje smo odkrili kočo kozakov.

"Ko smo vstopili, smo našli tri prišli orodniki. Bili so že precej pijani."

Po prvem pozdravu, so se prospektorji najprej zanimali, kdo smo.

"Samo sedaj radi Enooka," je pojasnila stara žena in brisala krožnike.

Kmalu po tem razgovoru sem zaspal. Ko sem se zbudil, sta bila moja voznica že pripravljena za odhod. Plačal sem naši gostiteljice in nato smo odrinili.

Cez nekaj ur, ko so nas znova pošteno privočili moskiti in neke velike, rdeče muhe, ki so jih imenovali kozaki grun, smo zapazili poleg poti sledove koles in kakega polkilometra dalje smo odkrili kočo kozakov.

"Ko smo vstopili, smo našli tri prišli orodniki. Bili so že precej pijani."

Po prvem pozdravu, so se prospektorji najprej zanimali, kdo smo.

"Samo sedaj radi Enooka," je pojasnila stara žena in brisala krožnike.

Kmalu po tem razgovoru sem zaspal. Ko sem se zbudil, sta bila moja voznica že pripravljena za odhod. Plačal sem naši gostiteljice in nato smo odrinili.

Cez nekaj ur, ko so nas znova pošteno privočili moskiti in neke velike, rdeče muhe, ki so jih imenovali kozaki grun, smo zapazili poleg poti sledove koles in kakega polkilometra dalje smo odkrili kočo kozakov.

"Ko smo vstopili, smo našli tri prišli orodniki. Bili so že precej pijani."

Po prvem pozdravu, so se prospektorji najprej zanimali, kdo smo.

"Samo sedaj radi Enooka," je pojasnila stara žena in brisala krožnike.

Kmalu po tem razgovoru sem zaspal. Ko sem se zbudil, sta bila moja voznica že pripravljena za odhod. Plačal sem naši gostiteljice in nato smo odrinili.

Cez nekaj ur, ko so nas znova pošteno privočili moskiti in neke velike, rdeče muhe, ki so jih imenovali kozaki grun, smo zapazili poleg poti sledove koles in kakega polkilometra dalje smo odkrili kočo kozakov.

"Ko smo vstopili, smo našli tri prišli orodniki. Bili so že precej pijani."

Po prvem pozdravu, so se prospektorji najprej zanimali, kdo smo.

"Samo sedaj radi Enooka," je pojasnila stara žena in brisala krožnike.

Kmalu po tem razgovoru sem zaspal. Ko sem se zbudil, sta bila moja voznica že pripravljena za odhod. Plačal sem naši gostiteljice in nato smo odrinili.

Cez nekaj ur, ko so nas znova pošteno privočili moskiti in neke velike, rdeče muhe, ki so jih imenovali kozaki grun, smo zapazili poleg poti sledove koles in kakega polkilometra dalje smo odkrili kočo kozakov.

"Ko smo vstopili, smo našli tri prišli orodniki. Bili so že precej pijani."

Po prvem pozdravu, so se prospektorji najprej zanimali, kdo smo.

Druga žena.

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

62

(Nadaljevanje.)

— Ali se boste veseli, da vidite zopet svoj mireni Rudisidorf, — je vprašala s sovražnim stranskim pogledom na fine prste Liane.

— Jaz sem opustila potovanje v Rudisidorf, visokost, — je rečela Liana v zadregi. Mučno ji je bilo izgovoriti to, a ni mogla nitičesar drugega vpršič direktnega vprašanja.

Vojvodinja je stopila skoro uchote korak nazaj. Njena gracijsko dvignjena roka je omahnila ob obleki navzdol.

— Kaj? Vi ostane?

Poregljiv umev se je prikazal krog njenih brezbarvnih ustnic.

— Ah, razumem. Vi ste postala velikodušna ter močete zapustiti našega dobrega dvornega maršala, — je dostavila hitro ter nagnula svojo glavo proti staremu gospodu, ki se je medtem približal. Kljub temu v dvorani je ujel vendar vsako besedo.

— Vičkost, moram vas ponjeno presiti. — Vaš stari, zvesti dvorni maršal nima nobenega opravka s tem sklepom, — je izjavil slovesno ter položil slovesno roko na sreco.

— To je res, stric ni imel nobenega glasu pri tem, — je potrdil Majnau počutljoma mimo in precej glasno. Izgledalo je skoro, kot da govorji naprav naokoli stojecim, ne pa proti vojvodini.

— Čeprav moram vedno žleti, da ga pustim v zvestih in skrbnih rokah, sem v tem slučaju sebi najblizi. Jaz se nisem mogel odločiti za ločitev. Vsled tega je bila moja žena zadovoljna, da gre z menom.

To je zvenelo tako samoposebni umevno, tako resno in dostojuščno, kot da ni še nikdar odpri teh ust k frivelni poregljivosti in kot da nij bil nikdar čas, ko je izročil molčečo ženo ob svoji strani najbolj zlobnem jezikom in najbolj grdi solbi.

Vojvodinja je privela naenkrat mahljati s svojo pahljačo, ker je počela dušljivo vroče in soporno v dvorani.

— Torej nova muha, baron Majnau, — je rekla ter si zamiseljala dati svojemu glasu poregljiv izraz. — Dosedaj ste ljudiščno odvrnili od sebe vse, kar bi moglo zmanjšati slovenski zavrnitve politika in vedno ste hoteli biti le sam kraljči iz pravljice. Sedaj nsenkrat pa se je pojavila ob vaši strani moderna Lady Stanhope. Ni slabo. To mora vzbuditi novo pozornost.

— Gotovo ne za dolgo časa, visokost, — je odvrnil Majnau, mirno smehnjajo. — Jaz ne bom potovel s svojo "Lady Stanhope" po Orientu, temveč živel ž njo na samotno ležečem posestvu Blakenau.

Vojvodinja se je obrnila proč ter dala z mirno kretajo znamenje za pričetek koncerta.

Kler je bliže poznal, se je tresel. Bila je nezaravno bleda in njene oči so bile naravnost pošastno razširjene.

25.

Vojvodska kapela je igrala mojstrski in dvorna pevka je pela zares lepo. Vojvodinja sama je dala znamenje za plaskanje ter počastila nato pevko v odmoru z nagovorom.

Med skupino častnikov, prekinjajoča pogled na sijajne uniforme sta sedeli dve temni postavi, dvorni maršal in dvorni pridigar. Mlada žena bi skoro lajko žitala iz obraza starega gospoda, tako strastno razburjen je bil in tako nemurno je šepetal s svojimi sosedom. Pridigar pa je filksiral nemoteno, kot da misli še vedno na ene svoje besede: — Vse bom pretrpel molče in brez odpora. Iznenabila pa se me ne boste...

Ona pa se ga ni več bala. Varoval jo je visokorasli mož, ki se je naslanjal poleg nje na zid. Bil je mogočen ter trdne volje, da streko, ki se je skušala splaziti v njegovo držinsko srečo... Če bi le enkrat zapustili to dvorano! Ura rešitve pa ni še prišla.

Cudovita vest, da se hoče Majnau preseliti s svojo mlado ženo na samoten grad, je šla od ust do ust in po zaključenju koncerta so vsi prihromeli, da dobe iz ust djetinčega potrdilo te vesti. Nato pa je bil odlikovan Majnau na ta način, da je vojvodinja otvorila ž njim ples.

— Prosim, povedite me v sedanjo dvorano, — je ukazala. — Preveč plinske luči in preveč ljudi! Tu vlada naravnost tropična vročina.

Stopila sta preko praga in drugi pari se se vrtili naprej.

— Vi igrate svojo novo vlogo brezprimerno, baron Majnau, — je rekel vojvodinja poluglasno.

Stopila sta v zimski vrt. Ko sta šla hitro naprej, nista oba zaznala, da sta sedela v zadnji, navidez prazni dvorani, dva človeka, dvorni maršal in njegov priatelj, dvorni pridigar. Imela sta pred seboj sladeleči Šampanje.

Pazno eko bi lahko zapazilo, da se je led že raztajal in da se ni nikdo dotaknil Šampanje.

Majnau pa je izpustil roko vojvodinje, nakar je sledila omahnila. Bila sta sedaj sama pod palmami.

Popolnoma ohlajeno sevraštvo in osvetna nimata nobenega drugega dejanja. Umroča kot čebela v trenutku, ko pogreznata sreča žele, — je rekla Majnau, zlahko prebledelim obrazom.

Vojvodinja se je ozrla vanj s plantečimi očmi.

— Ah, oprostite, — je rekla, — Potem se se debri ljudje tamkaj zmotili. — Potem je neki drugi motiv. Nikakor pa vam ne vrjam, da bi mogli ljubiti. Ta plavolasa grofica Julijana s svojim študiranim obrazom misleca vam mogoče imponira, a nikdar ni mogče ljubiti take ženske.

— Vi govorite o eni strasti, katero sem jaz nekoč občutil, — je odvrnil Majnau.

Razdražilo ga je, ko je čul izgovoriti ljubljeno ime iz teh ust.

— Kako malo je korenila ravno ta ljubezen, se je najboljše pokazalo, ko je tako lahko popolnoma umrla.

Vojvodinja se je stresla ter stopila nazaj.

— Če je tako kot pravite vi, — je nadaljeval neizprosno, — da se tako žensko le redkokdaj ljubi, potem blagor meni. Potem se bom mogel hitro odresti muk, katerih nisem preje nikdar poznal in ki so me sedaj pogosto dotile, muk ljubosumnosti.

Nato je edšla vojvodinja proti vratom na Majnau za njo.

V dvorani se je približal Majnau Liani ter ji reklo:

— Moja misija je izpolnjena. Sedaj s丈em povesti domov Liano. Kmalu nato sta se oba odpeljala.

26.

Ko se je ustavil voz pred gradom, je stala gospa Len, kot vzrasla iz zemlje poleg vrat.

— Že pred eno uro je bilo vse končano, milostna gospa, — je zaščepala razburjeno. — Pridigar je bil tudi že tukaj ter je že zahteval nakit za starega gospoda.

— Jaz prideš takoj, — je rekla Liana, ki je skočila iz voza. Gospa Len pa se je vrnila po peščeni poti v indijsko hišo. Straten trenutek se je bližal sedaj za malo ženo. Morala je sporočiti Majnauu degrek ob smrtni postelji strica Gisberta. Morala mu je povedati vse in nato naj bi šel on z njo ter vzel usodepolno malo srebrno knjižico.

Oni ni zapazil ključarke ter odvedel Lianu brez slutnje v njene sobe. Oba pa sta se umaknila, še sta stopila iz sinjega buduarja v naslednji salou. Na mizi je gerala svetilka in poleg svetilke je stal dvorni maršal, pokonec, le z desnočno na lahno spirajoč se na mizo.

— Oprostite, gospa, da sem udrl v vašo sobo, — je reklo s hladno dvorljivostjo. — Ura pa je že več kot deset. Bil sem v dvonom, ce bi bil vaš mož pripravljen posvetiti mi par trenutkov, a ker se mora to zgoditi takoj, sem ga rajše žkal tukaj.

Majnau je izpustil roko svoje žene ter stopil s trdnimi koraki proti staremu možu.

— Tukaj sem, stric. Na tvojo željo bi bil rad prišel navzgor. Kaj mi hočeš povedati? — je reklo mimo, z obnašanjem moža, ki ni pripravljen, da bi mu kdo nudil kako neprimernost.

— Kaj ti hočem povedati? — je odvrnil maršal s pritajenim gnevom. — Predvsem si hčem prepovedati nastov "strica"... Da nos zjutraj si sam rekem, da je prevezan prst med teboj in tvojimi stavovskimi tovariši. Jaz ja držim življimi z glavo in srečo, z blagom in krovje. Razdor te ločuje za vedno od brata tvojega oceta.

— Jaz bom znal prenšato to izgubo, — je odvrnil Majnau z bleščom, a mirnim, jasnim glasom. — Bodobnosti bo pokazaal, kaj bo pridelil to, ko stavljaš vse na eno kartu. Neki takozvani dobri prijatelji mi je zaščetal, v naglici v uho, ko sem zapuščal grad, da si ti padel v nemilost radi mena.

Pri tej kratki besedi "nemilost" je dvorni maršal preplašen roki, kot da hoče potisniti nazaj z ust nečaka to strašno dejstvo.

— Ta maleknostna, majhna osvetna nad uporizadetim, vzbudi lahko k večjemu gnusu in ti nisi imel nobenega najnovejšega opravka lot iznebiti se svojega edinega sorodnika, ki ti edini lahko nudil kakšno opero v hodočnosti?

— Kaj pa izgubiš z vsem tem na dvoru?

— Kaj "izgubim" — je zakričal dvorni maršal. — Luč mojih oči in veselje mojega življenja! Jaz bi umrl, če bi ta strašna nemilost trajala le par mesecov. Kaj misliš ti o tem, je seveda tvoja stvar, ki ne prav nič ne briga.

(Dalej prihodnja)

S KITAJSKEGA BOJIŠČA

Slika nam predstavlja tank, kakršnih se poslužujejo Japoneci v okoli Tsimama.

ZAKAJ SO NAŠE POŠILJATVE NAJCENEJŠE IN NAJHITREJŠE? KER JE NAŠ PROMET NAJVEČJI IN KER SO NAŠE ZVEZE V STAREM KRAJU NAJBOLJE VPELJANE!

Udobnosti, ki izvirajo iz poslovanja v velikem obroku, pridaje našim strankam v korist.

Naši stroški za posamezna nakazila so manjši, vsek če-sa cene pri nas nižje kot pri agentu ali zavodu, ki mora poslati Vašo nakazino v izvršenje v New York.

Hitrost našega poslovanja je nedosegljiva, radi našega težkega prometa lahko vzdružimo tako obširne zveze, da se posveča našim nalogom največjo pozornost.

Naše denarne nakaznice odpošljemo z vsakim brzoparnikom, ki odplije iz New Yorka — toraj brez zamude in na daljnega posredovanja.

Naše cene so objavljene dnevno v listu "Glas Naroda".

Za zneske nad \$200.— računamo primerno nižjo ceno, katero Vam radevolje sporščimo predno nam poslje maš.

Mi imamo največ poslov s strankami izven New Yorka, kar dokazuje, da se lahko okoristi z našim poslovanjem vsak, pa našiško se tako daleč proč od poslovnega središča Amerike.

Pošljite toraj Vašo prihodnjo denarno pošiljatev nam v izvršitev.

SAKSÉR STATE BANK
82 CORTLANDT STREET, NEW YORK

Pratik in Koledarjev

imamo še nekaj v zalogi. Pratika Blaznikova Pratika je našim roja stane 25 centov. Koledar pa 50 kom jako prijubljena. Še v stacientov. Koledar ima letos izredno rem kraju so je bili vajenci in je zanimivo vsebino: razprave, po-tudi tukaj ne morejo pogrešati vesti, slike, šala, zanimivosti itd. Naročite takoj.

Slovenie Publishing Company,
82 Cortlandt St., New York City.

Mussolinijev kip.

UNDERWOOD & UNDERWOOD

ki ga je izklesal francoski kipar François Cogne.

PRODA SE

v Zgornjih Domžalah Antonova hiša, 7 sob, kuhinja, klet, posebna kuhinja, svinjaki, električna napajjava, nekaj vrtja, lahko tudi skorjo joh njive ali brez nje, lahko z štalo podrum šupo ali brez tegata, vse zidan, z opoko krito v dobrej stanju; 5 minut od kolodovrske sole in cerkve. Cena jako ugodna in lahki plačilni pogoji. Več se pozive pri lastniku posestva:

Alojz Skrabar,
Domžale, Jugoslavija.
(tx 7.14.21&22)

DOMACA ZDRAVILA

V zalogi imam jedline divate, Knajhovo jemenvno kavo in importirano domača zdravila, katera priporoča mnr. Knajp v knjigi —

DOMAČI ZDRAVNIK

Plašte po brezplačni činki, v katerej je nakratko počitana vsaka rastlina, ki je začela po rabi.

V činku podate moži se mnogo drugih koristanih stvari.

M a t h . P e z d i r

Box 772, City Hall Sta.
New York, N. Y.

IZ PROSTE ROKE

SO NAPRODAJ V POSTONJ. SKI OKOLICI

dobro znamen Brečkova posestva, ki obstaja iz treh posestev: v Hrastah, Malemu Otoku in na Studenem. Zraven spadajo tudi 4 smrekovi v bukovih gozdih, v katerih se ni sekalo 22 let. Prodaja se vse skupaj ali pa vsako posestvo zase ali pa posamezne dele. — Za ceno in pojasnila vprašajte: Jakob Brenčič, 172 F St., Johnstown, Pa., ali pa mojo ženo Johano Brenčič, ki se nahaja na obisku pri svoji mati na Rakeku, štev. 34, Jugoslavija.

(tx 29.21.22)

PRESENTE WILSON

23. JUNIJA 7. AVGUSTA

SATURNIA

14. JULIJA 18. AVGUSTA

Cene in znižane cene za drugi razred

do Ljubljane \$106.37 — za tja in na

zal. \$180.74. Davek